

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna

2008

5. volební období

416

Vládní návrh,

kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic

Návrh usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky s o u h l a s í s ratifikací Protokolu mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaného dne 22. ledna 2008 v Praze

Předkládací zpráva pro Parlament

Dne 22. ledna 2008 byl v Praze podepsán Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic (dále jen „Protokol“). **Vláda ČR vyslovila souhlas se sjednáním tohoto Protokolu svým usnesením č. 50 ze dne 16. ledna 2008.**

I.

Česká republika, jako člen Evropské unie, je povinna na základě článku 307 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „SES“) uvést do souladu s právem ES své závazky vyplývající z dohod o podpoře a ochraně investic, které Česká republika uzavřela se třetími zeměmi před svým vstupem do EU. V případě porušení tohoto závazku se Česká republika vystavuje nebezpečí, že proti ní bude ze strany Evropské komise zahájeno řízení pro porušení Smlouvy o založení ES, tzv. "infringement procedure", na jehož konci může být dotčenému státu uložena pokuta nabíhající za každý den až do doby, než dojde k odstranění vytýkaného nedostatku.

V rámci přípravy vstupu do EU konzultovala Česká republika s Evropskou komisí otázku slučitelnosti svých bilaterálních investičních dohod s právem ES. Při těchto konzultacích označila Evropská komise za nekompatibilní ty dohody o ochraně investic, které neumožňují v souladu s příslušnými články SES přijmout ochranná opatření omezující volný pohyb kapitálu vůči příslušné třetí zemi v případě, že hrozí vážné obtíže pro fungování hospodářské a měnové unie. Kromě toho jsou v nesouladu s komunitárním právem i ty investiční dohody, které neumožňují přijmout opatření na ochranu základních bezpečnostních zájmů, mezi něž patří i opatření k ochraně zájmů vyplývajících z členství v EU. Dále jsou neslučitelné dohody o ochraně investic, které neumožňují České republice poskytovat výhodnější zacházení subjektům pocházejícím z ostatních členských států EU a dále subjektům ze třetích zemí, jimž je výhodnější zacházení poskytováno na základě mezinárodních smluv uzavřených mezi ES a třetími zeměmi.

Z důvodu odstranění rozporů mezi investičními dohodami a právem ES zahájilo Ministerstvo financí, ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí, proces renegociace dohod o podpoře a ochraně investic, které nejsou v souladu s komunitárním právem. Od června 2005 jsou prostřednictvím nót zasílány jednotlivým státům, tj. smluvním stranám příslušných dohod, konkrétní návrhy na úpravu stávajících dohod o podpoře a ochraně investic.

II.

Na základě konzultací České republiky s Evropskou komisí byl jako neslučitelný s právem ES shledán mj. i text Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané dne 8.11.1993. Ministerstvo financí, prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, proto zaslalo rumunské straně v září 2005 nótu s návrhem na změnu Dohody. Česká republika navrhovala změnit ustanovení článku 3 o národním zacházení a doložce nejvyšších výhod, článku 6 o převodech plateb a dále doplnit nový článek

11 o základních bezpečnostních zájmech. Kromě těchto ustanovení česká strana ještě navrhla změny článku 8, který upravuje řešení sporů z investic mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany.

Rumunská strana v listopadu 2005 odsouhlasila všechny změny Dohody předložené českou stranou a navrhla sjednat tyto změny ve formě Protokolu. K 1.1.2007 se však Rumunsko stalo členskou zemí EU. Vstupem Rumunska do EU tak navrhované změny článků 3 a 6 a vložení nového článku 11 ztratily své opodstatnění, neboť tyto změny se provádí u bilaterálních dohod uzavřených s nečlenskými zeměmi EU, vůči kterým mohou být takováto opatření ES namířena v souladu s články 59, 60 a 301 Smlouvy o založení Evropského společenství. Původně navrhovaná změna spočívající v možnosti omezit volný pohyb kapitálu vůči třetí zemi za situace, kdy je Rumunsko již členem EU, by naopak byla v rozporu s článkem 56 SES.

Česká republika tedy po vstupu Rumunska do EU vyjednávala pouze o **změnách článku 8** Dohody, který upravuje řešení sporů z investic mezi investorem a hostitelským státem. Konkrétně se jedná o **změnu ustanovení odstavce 2**, podle něhož je třeba dohody obou stran k zahájení případně arbitráže. Ze stávajícího znění vyplývá, že obě strany sporu, tj. jak investor, tak i hostitelský stát, musí dát souhlas s řešením sporu v mezinárodní arbitráži. Tato úprava je z pohledu investora nevýhodná, neboť mu fakticky znemožňuje uplatňovat své nároky proti hostitelskému státu v arbitrážním řízení. Podle informací ze Zastupitelského úřadu ČR v Bukurešti je evidován případ českého investora (železárenská společnost), který se již od dubna 2001 snaží domoci ochrany své investice před rumunskými soudy a možnost rychlejšího řešení sporu v arbitrážním řízení je pro něj vyloučena z důvodu nesouhlasu rumunského státu s arbitráží. Česká strana proto navrhla změnu tohoto ustanovení, která spočívá v tom, že souhlas hostitelského státu s různými způsoby řešení sporu, včetně arbitráže, bude zakotven přímo v Dohodě, a poté bude zaležet na investorovi, zda si pro řešení sporu zvolí arbitrážní řízení.

Současně česká strana navrhla **doplnění nového odstavce 3 do článku 8**, který vymezuje právní normy, jimiž se má řídit arbitrážní tribunál při svém rozhodování ve sporu. Na základě zkušeností z dosavadních arbitrážních řízení vedených proti České republice zahraničními investory navrhla česká strana zakotvit do Dohody ustanovení, podle něhož bude tribunál povinen rozhodovat spor na základě vymezených pramenů práva uvedených v příslušném pořadí. Tribunál tedy bude rozhodovat spor především na základě investiční dohody a jiných relevantních dohod uzavřených mezi smluvními stranami. Pokud tento pramen práva nebude postačující pro rozhodnutí sporu, pak tribunál vezme v úvahu platné právo smluvní strany, případně ustanovení zvláštních dohod vztahujících se k investici (tzv. „malé investiční smlouvy“, které mohou být uzavírány mezi investorem a hostitelským státem), a dále obecné principy mezinárodního práva. Tímto ustanovením bude vyloučena možnost tribunálu rozhodovat na základě „práva ekvity“. Začleněním tohoto ustanovení do Dohody bude posílena právní jistota jak investorů, tak i hostitelského státu v procesu rozhodování sporu v případné arbitráži.

S navrženými změnami v článku 8 Dohody vyslovila rumunská strana souhlas a požádala českou stranu o zaslání návrhu Protokolu, do něhož budou tyto změny zapracovány. V listopadu 2007 rumunská strana odsouhlasila znění návrhu Protokolu, který byl následně předložen v obou zemích do vnitrostátního schvalovacího procesu, a poté byl podepsán zmocněnci obou zemí.

III.

Protokol byl z důvodu požadavku rumunské strany sjednán navenek jako dohoda mezi vládami. Vzhledem k tomu, že tento Protokol, stejně jako stávající Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic z roku 1993, spadá do kategorie smluv prezidentských, je nutné k jeho vstupu v platnost schválení Parlamentem a ratifikace prezidentem republiky. Po projednání ve vládě ČR a následném podpisu je tedy Protokol předkládán v souladu s článkem 49 písm. a) a e) Ústavy do Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s jeho ratifikací a poté bude předložen, podle článku 63 Ústavy, prezidentu republiky k ratifikaci.

Předkládaný Protokol je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva. Protokol není v rozporu se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii.

Protokol vstoupí v platnost třicátý den po datu pozdější notifikace. Protokol je sjednán v českém, rumunském a anglickém jazyce, přičemž všechna tři znění jsou autentická. V případě rozporů ve výkladu je rozhodující anglické znění.

Uzavření a provádění Protokolu nebude mít bezprostřední dopad na státní rozpočet.

V Praze dne 8. února 2008

Předseda vlády
Ing. Mirek Topolánek, v.r.

PROTOKOL

mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic

Vláda České republiky a vláda Rumunska (dále jen „smluvní strany“) se dohodly změnit Dohodu mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsané v Bukurešti, dne 8 listopadu 1993 (dále jen Dohoda“) následovně

ČLÁNEK 1

Uvodní část odstavce 2 článku 8 Dohody se mění následovně

„Jestliže spor mezi investorem jedné smluvní strany a druhou smluvní stranou nemůže být takto urovnán ve lhůtě šesti měsíců od data, kdy byla předložena žádost o řešení sporu, je investor oprávněn předložit spor k vyřešení podle své volby buď “

Následující písmena a) až c) odstavce 2 zůstávají nezměněna

Za odstavec 2 článku 8 Dohody se vkládá nový odstavec 3, který zní

„3 Rozhodčí soud vezme při svém rozhodování v úvahu prameny práva v následujícím pořadí

- ustanovení této dohody a jiných příslušných dohod mezi smluvními stranami
- platné právo dotčené smluvní strany,
- ustanovení zvláštních dohod vztahujících se k investici,
- obecné principy mezinárodního práva

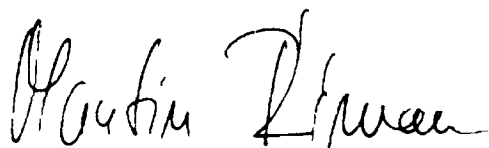
Rozhodčí nález bude konečný a závazný pro obě strany ve sporu a bude vykonatelný v souladu s platným právem dotčené smluvní strany “

ČLÁNEK 2

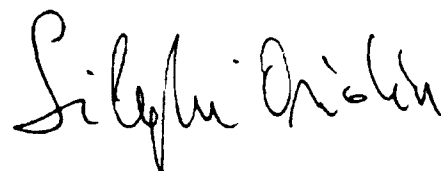
Protokol vstoupí v platnost třicátý den po datu pozdější notifikace kterou si smluvní strany oznámí splnění požadavků svého právního řádu pro vstup Protokolu v platnost. Protokol zustane v platnosti po dobu platnosti Dohody.

Dáno v *Praze* dne *22. ledna 1998* ve dvou původních vyhotoveních každé v jazyce českém, rumunském a anglickém, přičemž všechna znění jsou stejně autentická. V případě rozdílnosti ve výkladu je rozhodující znění v anglickém jazyce.

ZA VLÁDU ČESKÉ REPUBLIKY

ZA VLÁDU RUMUNSKA

PROTOCOL

between the Government of the Czech Republic and the Government of Romania on the Amendments to the Agreement between the Government of the Czech Republic and the Government of Romania for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments

The Government of the Czech Republic and the Government of Romania (hereinafter referred to as "Contracting Parties") have agreed to amend the Agreement between the Government of the Czech Republic and the Government of Romania for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, signed in Bucharest, on November 8 1993 (hereinafter referred to as "the Agreement") as follows

ARTICLE 1

The introductory part of paragraph 2 of Article 8 of the Agreement is reworded which reads as follows

"If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party cannot be thus settled within a period of six months of the date when the request for the settlement has been submitted, the investor shall be entitled to submit the dispute at his choice for settlement to "

The subsequent letters /a/ to /c/ of paragraph 2 remain unchanged

After paragraph 2, Article 8 of the Agreement, new paragraph 3 is inserted which reads as follows

"3 The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account the sources of law in the following sequence

- the provisions of this Agreement and other relevant Agreements between the Contracting Parties,
- the law in force of the Contracting Party concerned,
- the provisions of special agreements relating to the investment
- the general principles of international law

The arbitral awards shall be final and binding on both parties to the dispute and shall be enforceable in accordance with the law in force of the Contracting Party concerned "

ARTICLE 2

The Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of the later notification by which the Contracting Parties shall communicate each other that their internal legal procedures for its entry into force have been completed. The Protocol shall remain in force as long as the Agreement.

Done in *Prague* on *January 26, 1994* in two originals each in Czech, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT
OF THE CZECH REPUBLIC

Karel Dřmouh

FOR THE GOVERNMENT
OF ROMANIA

Silviu Cristiu

D o h o d a
mezi
vládou České republiky a vládou Rumunska
o podpoře a vzájemné ochraně investic

Vláda České republiky a vláda Rumunska (dále jen "smluvní strany"),

vedeny přáním zintenzívnit hospodářskou spolupráci k vzájemnému prospěchu obou států,

hodlajíce vytvořit a udržovat příznivé podmínky pro investice investorů jednoho státu na území druhého státu a

vědomy si, že podpora a vzájemná ochrana investic v souladu s touto Dohodou podněcuje podnikatelskou iniciativu v této oblasti,

se dohodly na následujícím:

Článek 1

Definice

Pro účely této Dohody:

1. Pojem "investice" označuje každou majetkovou hodnotu investovanou v souvislosti s hospodářskými aktivitami investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany v souladu s právním řádem druhé smluvní strany a zahrnuje zejména, nikoli však výlučně:

- a) movitý a nemovitý majetek, jakož i všechna věcná práva, jako jsou hypotéky, zástavy, záruky a podobná práva;
- b) akcie, obligace, vklady společností nebo jakékoli jiné formy účasti na společnostech;
- c) peněžní pohledávky nebo nároky na jakoukoli činnost mající hospodářskou hodnotu související s investicí;
- d) práva z oblasti duševního vlastnictví, včetně autorských práv, práva z obchodních značek, patentů, průmyslových vzorů, technických postupů, know-how, obchodních tajemství, obchodních jmen a goodwill, spojených s investicí;
- e) práva vyplývající ze zákona nebo ze smluvního ujednání, licence nebo povolení vydané podle zákona, včetně koncesí k průzkumu, těžbě, kultivaci nebo využití přírodních zdrojů.

Jakákoliv změna formy, ve které jsou hodnoty investovány, nemá vliv na jejich postavení jako investice.

2. Pojem "investor" znamená jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu, která investuje na území druhé smluvní strany.

a) Pojem "fyzická osoba" znamená jakoukoli osobu, která je v souladu s právním řádem jedné smluvní strany považována za jejího občana.

b) Pojem "právnícká osoba" znamená s ohledem na obě smluvní strany jakoukoli společnost zaregistrovanou nebo zřízenou v souladu s jejím právním řádem a uznanou za právníckou osobu, mající sídlo a vyvíjející skutečnou hospodářskou činnost na území smluvní strany.

3. Pojem "výnosy" znamená částky plynoucí z investice a zahrnuje zejména, ne však výlučně, zisky, úroky, přírůstky kapitálu, podíly, dividendy, licenční nebo jiné poplatky.

4. Pojem "území" znamená území smluvních stran, včetně teritoriálních vod, jakož i kontinentálního šelfu a výlučné ekonomické zóny, nad nimiž příslušný stát vykonává v souladu s mezinárodním právem svrchovanost, svrchovaná práva nebo jurisdikci.

Článek 2

Podpora a ochrana investic

1. Každá smluvní strana bude podporovat a vytvářet příznivé podmínky pro investory z druhé smluvní strany, aby investovali na jejím území a bude takové investice připouštět v souladu se svým právním řádem.

2. Investice investorů jedné nebo druhé smluvní strany budou mít vždy zajištěno řádné a spravedlivé zacházení a budou požívat plné ochrany a bezpečnosti na území druhé smluvní strany.

Článek 3

Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod

1. Každá smluvní strana poskytne na svém území investicím a výnosům investorů druhé smluvní strany zacházení, které je řádné a spravedlivé a není méně příznivé než jaké poskytuje investicím nebo výnosům svých vlastních investorů nebo investicím nebo výnosům investorů jakéhokoli třetího státu, je-li výhodnější.

2. Každá smluvní strana poskytne na svém území investorům druhé smluvní strany, pokud jde o řízení, udržování, užívání, využití nebo dispozici s jejich investicí, zacházení, které je řádné a spravedlivé a ne méně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům jakéhokoli třetího státu, je-li výhodnější.

3. Ustanovení odstavce 1 a 2 tohoto článku nelze vykládat tak, že zavazují jednu smluvní stranu poskytnout investorům druhé smluvní strany takové zacházení, výhody nebo výsady, které může jedna smluvní strana poskytovat podle:

- a) celní unie nebo zóny volného obchodu nebo měnové unie nebo podobné mezinárodní dohody, vedoucí k takovým uniím nebo institucím, nebo jiných forem regionální spolupráce, jejichž členem smluvní strana je nebo může být; nebo
- b) mezinárodní dohody nebo ujednání týkajících se zcela nebo převážně zdanění.

Článek 4

Náhrada za škodu

1. Jestliže investice investorů jedné nebo druhé smluvní strany utrpí škody následkem války, ozbrojeného konfliktu, výjimečného stavu, nepokojů, povstání, vzpoury nebo jiných podobných událostí na území druhé smluvní strany, poskytne jim tato smluvní strana zacházení, pokud jde o restituci, náhradu škody, vyrovnání nebo jiné vypořádání, ne méně příznivé, než jaké poskytne tato smluvní strana svým vlastním investorům nebo investorům třetího státu.

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku, investoři jedné smluvní strany, kteří při událostech uvedených v předcházejícím odstavci utrpěli škody na území druhé smluvní strany spočívající v :

- a) zabavení jejich majetku ozbrojenými silami nebo úředními orgány druhé smluvní strany,
- b) zničení jejich majetku ozbrojenými silami nebo úředními orgány druhé smluvní strany, které nebylo způsobeno bojovými akcemi nebo nebylo vyvoláno nezbytností situace,

bude poskytnuta spravedlivá a přiměřená náhrada za škody utrpěné během zabírání nebo v důsledku zničení majetku. Výsledné platby budou bez prodlení volně převoditelné ve volně směritelné měně.

Článek 5 Vyvlastnění

1. Investice investorů jedné nebo druhé smluvní strany nebudou znárodněny, vyvlastněny nebo podrobeny opatřením majícím podobný účinek jako znárodnění nebo vyvlastnění (dále jen "vyvlastnění") na území druhé smluvní strany s výjimkou veřejného zájmu. Vyvlastnění bude provedeno podle zákona, na nediskriminačním základě a bude doprovázeno opatřeními k zaplacení okamžité, přiměřené a účinné náhrady. Taková náhrada se bude rovnat tržní hodnotě vyvlastněné investice bezprostředně před vyvlastněním nebo než se zamýšlené vyvlastnění stalo veřejně známým, bude zahrnovat úroky od data vyvlastnění, bude uskutečněna bez prodlení, bude okamžitě realizovatelná a volně převoditelná ve volně směnitelné měně.

2. Dotčený investor má právo požádat o neodkladné přezkoumání svého případu a o ohodnocení své investice soudním nebo jiným nezávislým orgánem smluvní strany v souladu s principy obsaženými v tomto článku.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se vztahuje i na případy, kdy smluvní strana vyvlastní aktiva společnosti, která byla zaregistrována nebo zřízena v souladu s platným právním řádem v jakékoli části jejího vlastního území a v níž investoři druhé smluvní strany vlastní podíly.

Článek 6

Převody

1. Smluvní strany zajistí převod plateb spojených s investicemi nebo výnosy. Převody budou provedeny ve volně směnitelné měně bez omezení a zbytečných prodlení. Takové převody zahrnují zejména, nikoliv však výlučně:

- a) kapitál a dodatečné částky k udržení nebo zvětšení investice;
- b) zisky, úroky, dividendy a jiné běžné příjmy;
- c) částky na splacení půjček;
- d) licenční nebo jiné poplatky;
- e) výnosy z prodeje nebo likvidace investice;
- f) příjmy fyzických osob, pokud vnitrostátní právní řád té smluvní strany na níž se investice uskutečňuje, nestanoví něco jiného,
- g) částky, které se vztahují k článkům 4 a 5.

2. Pro účely této Dohody budou jako přepočítací kursy použity oficiální kursy pro běžné transakce platné k datu převodu, pokud nebude dohodnuto jinak.

Článek 7

Postoupení práv

1. Jestliže jedna smluvní strana nebo jí zmocněná agentura provede platbu svému vlastnímu investorovi z důvodu záruky, kterou poskytla ve vztahu k investici na území druhé smluvní strany, uzná druhá smluvní strana:

- a) postoupení každého práva nebo nároku investora na smluvní stranu nebo jí zmocněnou agenturu, ať k postoupení došlo podle zákona nebo na základě právního jednání v této zemi, jakož i,
- b) že smluvní strana nebo jí zmocněná agentura je z titulu postoupení práv oprávněna uplatňovat práva a vznášet nároky tohoto investora a převzít závazky vztahující se k investici.

2. Postoupená práva nebo nároky nepřekročí míru původních práv nebo nároků investora.

Článek 8

Řešení sporů z investic mezi smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany

- 1. Jakýkoli spor, který může vzniknout mezi investorem jedné smluvní strany a druhou smluvní stranou v souvislosti s investicí na území této druhé smluvní strany, bude předmětem jednání mezi stranami ve sporu.
- 2. Jestliže spor mezi investorem jedné smluvní strany a druhou smluvní stranou nebude takto urovnán v době šesti měsíců, bude tento spor na základě dohody obou stran předložen buď:
 - a) Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) s přihlédnutím k použitelným ustanovením Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států, otevřené k podpisu ve Washingtonu D.C. 18.března 1965 v případě, že obě smluvní strany jsou stranami této Úmluvy; nebo

- b) rozhodci nebo mezinárodnímu rozhodčímu soudu zřízenému ad hoc, ustanovenému podle rozhodčích pravidel Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL). Strany ve sporu se mohou písemně dohodnout na změnách těchto pravidel. Rozhodčí nález bude konečný a závazný pro obě strany ve sporu; nebo
- c) příslušnému soudu té smluvní strany, na jejímž území byla investice uskutečněna.

Článek 9

Řešení sporů mezi smluvními stranami

1. Spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo použití této Dohody mohou být, pokud to bude možné, vyřešeny konzultacemi nebo jednáními.
2. Pokud spor nemůže být takto vyřešen ve lhůtě šesti měsíců, bude na žádost jedné ze smluvních stran předložen rozhodčímu soudu v souladu s ustanoveními tohoto článku.
3. Rozhodčí soud bude ustanoven pro každý jednotlivý případ následujícím způsobem. Každá smluvní strana určí jednoho rozhodce ve lhůtě do dvou měsíců od obdržení žádosti o rozhodčí řízení. Tito dva rozhodci pak vyberou občana třetího státu, který bude se souhlasem obou smluvních stran jmenován předsedou soudu (dále jen "předseda"). Předseda bude jmenován do tří měsíců ode dne jmenování obou rozhodců.
4. Pokud v některé ze lhůt uvedených v odstavci 3 tohoto článku nebylo provedeno nezbytné jmenování, může být požádán předseda

Mezinárodního soudního dvora, aby provedl jmenování. Je-li předseda občanem některé smluvní strany nebo z jiného důvodu nemůže vykonat toto pověření, bude o jmenování požádán místopředseda. Je-li také místopředseda občanem některé smluvní strany nebo nemůže vykonat toto pověření, bude o provedení nezbytného jmenování požádán nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, který není občanem žádné smluvní strany.

5. Rozhodčí soud přijímá svá rozhodnutí většinou hlasů. Takové rozhodnutí je závazné. Každá smluvní strana uhradí pouze náklady svého rozhodce a své účasti v rozhodčím řízení; náklady předsedy a ostatní náklady budou hrazeny smluvními stranami rovným dílem. Rozhodčí spud určí vlastní jednací pravidla.

Článek 10

Použití jiných předpisů a zvláštní závazky

1. V případě, že je některá otázka řešena současně touto Dohodou a jinou mezinárodní dohodou, jejíž jsou obě smluvní strany stranami, nic v této Dohodě nebrání, aby jakákoli smluvní strana nebo jakýkoli její investor, který vlastní investice na území druhé smluvní strany využil jakýchkoli předpisů, které jsou pro něho příznivější.

2. Jestliže zacházení poskytnuté jednou smluvní stranou investorům druhé smluvní strany v souladu s jejím právním řádem nebo jinými zvláštními smluvními ustanoveními je příznivější, než které je poskytováno touto Dohodou, bude využito toto příznivější zacházení.

Článek 11

Použitelnost této Dohody

Ustanovení této Dohody se použijí na budoucí investice uskutečněné investory jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a také na investice existující v den, kdy tato Dohoda vstoupí v platnost. Nicméně tato Dohoda se nepoužije na spory, které vznikly před jejím vstupem v platnost.

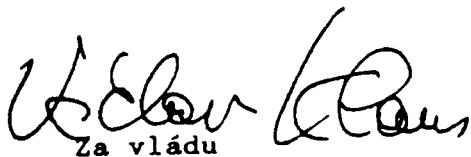
Článek 12

Vstup v platnost, trvání a ukončení

1. Každá smluvní strana oznámí druhé smluvní straně splnění ústavních požadavků pro vstup této Dohody v platnost. Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem druhé notifikace.
2. Tato Dohoda zůstane v platnosti po dobu 10 let a její platnost bude pokračovat, pokud jeden rok před uplynutím počátečního nebo jakéhokoli následujícího období jedna smluvní strana písemně neoznámí druhé smluvní straně svůj úmysl ukončit platnost Dohody.
3. Pro investice uskutečněné před ukončením této Dohody, zůstanou ustanovení této Dohody účinná po dobu 10 let od data ukončení platnosti.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně zmocnění, podepsali tuto Dohodu.

Dáno v ...*Bukurešti*..... dne ...*8. listopadu 1993*.....
ve dvojím vyhotovení v jazyce českém, rumunském a anglickém,
přičemž všechna znění mají stejnou platnost. V případě rozporů
při výkladu bude rozhodující text anglický.

Za vládu

České republiky

Za vládu

Rumunska

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE CZECH REPUBLIC
AND
THE GOVERNMENT OF ROMANIA
FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Czech Republic and the Government of Romania (hereinafter referred to as the "Contracting Parties"),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both States,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one State in the territory of the other State, and

Conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall comprise every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter and shall include, in particular, though not exclusively:

- /a/ movable and immovable property as well as any other property rights in rem such as mortgages, liens, pledges, and similar rights;
- /b/ shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;
- /c/ claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;
- /d/ intellectual property rights, including copyrights, trade marks, patents, industrial designs, technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill associated with an investment;
- /e/ any right conferred by laws or under contract and any licenses and permits pursuant to law, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

/a/ The term "natural person" shall mean any person who according to the law of that Contracting Party is considered to be its citizen.

/b/ The term "legal person" shall mean with respect to either Contracting Party, any entity incorporated or constituted in accordance with, and recognized as legal person by law of the Contracting Party and have its seat together with real economic activities in the territory of the Contracting Party.

3. The term "returns" shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, shares, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" means the territory of the Contracting Parties, including the territorial sea as well as the continental shelf and economic exclusive zone over which the State concerned exercises, in accordance with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and, shall admit such investments, in accordance with its laws and regulations.

2. Investments of investors of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party.

Article 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord investments and returns of investor of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraph 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:

/a/ any customs union or free trade area or a monetary union or similar international agreements leading to such unions or

institutions or other forms of regional cooperation to which either of the Contracting Party is or may become a Party,

/b/ any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 4

Compensation for Losses

1. When investments by investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

/a/ requisitioning of their property by its forces or authorities,

/b/ destruction of their property by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation

shall be accorded just and adequate compensation for the losses sustained during the period of the requisitioning or as a result of the destruction of the property. Resulting payments shall be freely transferable in freely convertible currency without delay.

Article 5 Expropriation

1. Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory basis and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge, shall include interest from the date of expropriation, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in freely convertible currency.

2. The investor affected shall have a right to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares.

Article 6

Transfers

1. The Contracting Parties shall guarantee the transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- /a/ capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- /b/ profits, interest, dividends and other current income;
- /c/ funds in repayment of loans;
- /d/ royalties or fees;
- /e/ proceeds of sale or liquidation of the investment;
- /f/ the earnings of natural persons subject to the laws and regulations of that Contracting Party where investments have been made;
- /g/ amounts related to Articles 4 and 5.

2. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the official rates effective for the current transactions at the date of transfer, unless otherwise agreed.

Article 7
Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:

/a/ the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,

/b/ that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.

2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 8
Settlement of Investment Disputes between a Contracting
Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of that other Contracting Party shall be subject to negotiations between the parties in dispute.

2. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party can not be thus settled within a period of six months, it shall upon the agreement by both parties to the dispute be submitted either to:

/a/ the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) having regard to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, in the event both Contracting Parties shall have become a party to this Convention;

or

/b/ an arbitrator or international ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules. The arbitral awards shall be final and binding on both Parties to the dispute; or

/c/ the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

Article 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.

2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be

submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.

3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings, the cost of the Chairman and the remaining costs shall be born in equal parts

by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 10

Application of Other Rules and Special Commitments

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to his case.

2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations or other specific provisions of contracts is more favourable than that accorded by the Agreement, the more favourable shall be accorded.

Article 11

Applicability of this Agreement

The provisions of this Agreement shall apply to future investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party and also to the existing investments on the date of this Agreement coming into force. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

Article 12

Entry into Force, Duration and Termination

1. Each of the Contracting Parties shall notify the other of the completion of the procedures required by its law for bringing this Agreement into force. This Agreement shall enter into force on the date of the second notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force thereafter unless, one year before the expiry of the initial or any subsequent periods, either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement.

3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

DONE in duplicate at *Bucharest*, this...*2th* day of *November*....., 1993, in the Czech, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the Czech Republic

For the Government
of Romania